

FLORESAN LAMBALAR VE TASARRUFLU AMPULLERDEKİ CİVA TEHLİKESİNE DİKKAT...

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı Mustafa Öztürk, floresan lamba ve tasarruflu ampul kullanımının, sağladıkları elektrik tasarrufu nedeniyle son yıllarda giderek arttığına işaret etti.

Öztürk, "Floresan lambalar ve tasarruflu ampuller, sağladıkları elektrik tasarrufu yanında kırıldığında sağlık açısından ciddi tehlike arz etmektedir. Bu tehlikenin ana kaynağı da floresan lambalarda ve tasarruflu ampullerde bulunan civa buharıdır. Çünkü bu lambalar kırıldığında içeriğindeki civa ortamda hemen buharlaşır. Solunum yoluyla alınır ve ciddi problemlere neden olur. O nedenle depolanması, taşınması ve geri kazanımı sırasında çok dikkat edilmeli, uygun teknikler kullanılmalıdır." değerlendirmesinde bulundu.

Kompakt floresan lambalarda, lamba başına ortalama 5 miligrama kadar civa kullanımına izin verildiğine işaret eden Öztürk, civa buharının solunum yolu veya deriden geçişle insan vücuduna nüfuz etmesi sonucunda alzheimer, genel immün sistem problemleri, böbrek fonksiyon bozuklukları gibi birçok sağlık sorununa neden olduğunu anlattı. Öztürk, "Bu nedenle floresan lambalar ve tasarruflu ampullerin kullanım ömrünü tamamladıklarında evlerde ve ofislerde bekletilmemesi, taşınması esnasında kırılmaması için gerekli önlemlerin alınması ve 50 kilogram altındaki miktarlardaki lambalar tüketici tarafından en yakın Atık Getirme Merkezlerine bırakılması gerekir." dedi.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yer alan floresan atıklarının, geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri doğrultusunda, çevre lisanslı tesislerde işleme tabi tutulması gerektiğini vurgulayan Öztürk, bu lambaların kırıcılarda kırılıp, içlerindeki civanın aktif karbon filtre ile çekildiğini anlattı.

Kırılan camların içerisindeki metalin elek ve manyetik seperatör sistemi ile ayrıştırıldığını, lamba camında kalan tozun da döner tamburlu elekten camdan ayrıldığını ifade eden Öztürk, sözlerini şöyle sürdürdü:

"İşlemden çıkan tozun hepa filtre ile çekilmesi sonucu temiz cam ve metal elde edilir. İşleme tesislerinde floresanların içerisindeki fosforun ve civanın ayrıştırılmasını sağlayacak ekipmanlar ile filtre sistemleri bulunması gerekir. Ayrıştırma ekipmanları sonucu oluşan fosfor ve cam tozu ayrı depolanır ve geri kazanımı veya bertarafı sağlanır. Camlar ise içlerinde bulunan yüzde 72'lik silisyum oranından dolayı çimento sektöründe katkı maddesi olarak, lamba sanayisinde tekrar lamba üretiminde veya cam elyaf sektöründe kullanılabilir. Çıkan toz ve aktif karbon içerisinde bulunan civa tehlikeli atık sahalarında özel olarak depolanır. Metaller ise dökümhanelerde işlenir. Aktif karbonda tutulan civa yoğunlaştırılma prosesine tabi tutulursa tekrar yeniden değerlendirilebilir."

Son 8 Yılda 2 Bin 366 Ton Atık Floresan İşleme Alındı

Öztürk, floresanların işlendiği geri kazanım ya da bertarafının yapıldığı lisanslı 46 tesis bulunduğunu dile getirerek, "Ayrıca floresanlar, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince onaylanan 25 adet Atık Getirme Merkezinde biriktirilmektedir. 2009-2017 yılları arasında Bakanlığımız Atık Yönetimi Uygulamasına beyan edilen atık floresan miktarı 2 bin 366 tondur." bilgisini verdi.

(Kaynak: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İnternet Sitesi)